

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Sulyok és Ádám Ügyvédi Iroda, dr. Ádám Attila ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Helmeczi Ügyvédi Iroda, dr. Helmeczi András ügyvéd által képviselt I. rendű, II. rendű alperes ellen tartozás megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. február 23. napján meghozott 62.P.20.723/2010/12. számú ítélete ellen az I-II. rendű alperesek részéről 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen a felperesnek 15 nap alatt 200.000 (kettőszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 813.900 (nyolcszáztizenháromezer-kilencszáz) forint fellebbezési eljárási illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében egyetemlegesen kérte kötelezni az alpereseket 13.565.170 Ft és késedelmi kamatai megfizetésére a 2005. március 17. és 2005. április 14. napján a felperes jogelődje, a V. Rt. lízingbe adó, és a Cs. Kft. lízingbe vevő között létrejött CHF alapú zárt végű pénzügyi lízingszerződés tekintetében az alperesek által vállalt készfizető kezességvállalás jogcímén.

Az alperesek ellenkérelmükben elsődlegesen a per megszüntetését kérték időelőttiség miatt, kérték továbbá a per tárgyalásának felfüggesztését a folyamatban lévő büntetőeljárás jogerős befejezéséig. Érdemben elsődlegesen azért indítványozták a kereset elutasítását, mert a felperes velük szemben kizárólag a kezességi szerződésre alapíthatja a követelését, a lízingszerződésekre és azok

általános szerződési feltételeire nem. Másodlagosan kifogás útján hivatkoztak a lízingszerződések általános szerződési feltételei 5.4., 9.3., 11.1., 13.4., 16.6. pontjainak tisztességtelenségére. A kereset összegét is vitássá tették.

A felperes vitatta az általános szerződési feltételekben az alperesek által megjelölt egyes pontok tisztességtelenségét. A szerződés helyreállítási díjat a Ptk. 318. § (1) bekezdése alapján követelte az alperesektől.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében az alpereseknek a per megszüntetésére irányuló kérelmét elutasította. Kötelezte az alpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen a felperes részére 13.565.170 Ft-ot és ennek kamatát, további 790.468 Ft-ot, valamint 1.572.593 Ft perköltséget. Utalt arra, hogy a felperes a többletként lerótt 62.100 Ft illeték visszatérítését kérheti.

Az ítélet indokolása értelmében a felperes igénye az alperesekkel szemben nem időelőtti, mivel az általános szerződési feltételek a felperes részére felszólítási jogosultságot és nem kötelezettséget teremtettek. Emellett a felperes jogelődjének a felmondása az általános szerződési feltételek 15.5. pontja alapján kézbesítettnek minősül, ami által a szerződési feltételek 16.6., és 16.7. pontja alapján a 13.1. pont szerint esedékessé vált a teljes tartozás. A Ptk. 273. § (2) bekezdésére utalva kiemelte, hogy a követelés lejárta után a kezes perindítás előtti felszólításának elmaradása csupán kezesnek a perköltség és végrehajtási költség alóli mentesülésével jár. A felperesi jogelőd a kezeseket a perindítás előtt fel is szólította. Mindezek alapján a permegszüntetési kérelmet a Pp. 162. § (2) bekezdése alapján elutasította. A Pp. 152. § (1) bekezdésében foglalt feltételek hiányában a tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmet is elutasította, mivel az általános szerződési feltételekszerint a felperes nem köteles, csupán jogosult a gépek visszavételére: A gépek nem kerültek felpereshez, így azok értékének elszámolására sincs mód. A per érdemében a Ptk. 272. § (1) bekezdése, és 273. § (1) bekezdése felhívásával arra rá mutatott, hogy a kezesség egy más szerződéses kötelezettséget biztosító mellékkötelezettség, amely a később esedékessé váló mellékszolgáltatásokra is kiterjed. Minderre tekintettel az alperesek kötelezettsége vonatkozásában az alapkötelezettség tartalmát, annak szabályait is vizsgálta. Megállapította, hogy az alperesek a Ptk. 236. § (3) bekezdése, és 273. § (1) bekezdése alapján kifogásként hivatkozhattak az általános szerződési feltételek tisztességtelenségére. A Ptk. 209/B. § (1)-(3) bekezdései alapján az általános szerződési feltételek 5.4. pontjának és a szerződés egyedi részének 6. pontjával kapcsolatban megállapította az elsőfokú bíróság, hogy e rendelkezések nem tisztességtelenek, mert a lízingbe vevő a szerződés egyedi része alapján ismerve a havidíj összegét, azt is tudja, hogy havonta kell teljesíteni. Ebből következően, ha fizetési értesítőt nem is kap, úgy a szerződésszerű teljesítés érdekében eljárhat. Az ÁSZF 9.3. pontjával kapcsolatban megállapította, hogy a szerződésmódosítási díj a módosítási eljárás lefolytatásáért, nem pedig magáért a szerződés tényleges módosításáért fizetendő díj. Az ÁSZF 11.1. pontjának a lízingbe vevő egyoldalú felmondási jogát kizáró rendelkezését azért nem minősítette tisztességtelennek, mert a szerződés határozott idejű, és a lízingbe adó az ügylet megkötésekor jelentős befektetést eszközöl. Az ÁSZF 13.4. pontja tekintetében utalt arra, hogy a 12.1. pont alapján a lízingbe vevő köteles a

lízingtárgyat visszaadni. Az elsőfokú bíróság szerint a 13.3. pont azért nem tisztességtelen mert a felperes mulasztás esetén csak 6 hónap múltán számít fel kötbért, ami a konkrét szerződéses kötelezettségének megszegéséhez fűzött szankció. Az ÁSZF 16.6. pontjával kapcsolatban utalt arra, hogy a felperesnek kötelezettsége a 16.5. pont szerint a küldeményt a szerződésben megjelölt címre küldeni. Ezért amennyiben a felperes a szerződésben megjelölt címre tértivevényesen ajánlottan bizonyíthatóan feladja a küldeményt, akkor mindent megtett a kézbesítés érdekében, ezáltal a kézbesítési vélelem nem tisztességtelen. Mindezek alapján alperesek érvénytelenségi kifogását nem tartotta alaposnak, ezért a felek között a szerződések alapján számolt el. A kereset összege tekintetében rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy a lízingbe vevő nem teljesítette a gépek visszaszolgáltatására irányuló kötelezettségét, ezért azok értéke nem számolható el. A szerződés helyreállítási díjjal kapcsolatban az elsőfokú bíróság szerint a kezesi szerződés 2. pontjára, valamint a Ptk. 273. § (1)-(2) bekezdésében írtakra figyelemmel irreleváns, hogy szerződés helyreállítás a jogviszony folyamatában történt. Mindezek alapján tehát keresettel egyezően marasztalta alpereseket.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek éltek fellebbezéssel, elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérték. Álláspontjuk szerint a megállapított tényállás hiányos, mivel nem tesz említést arról, hogy a felperes megbízottja hol találta meg a gépeket. Álláspontjuk szerint amennyiben a gépeket a felperes a megbízott útján fellelte, úgy azok birtokbavétele lehetővé vált számára. A birtokbavétellel az alperesekkel szemben érvényesített követelés összege jelentősen csökkent volna. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta ezt, a kezesi helytállásuk mértékét befolyásoló körülményt. E körben utaltak arra, hogy a felperes úgy érvényesít velük szemben követelést, hogy a főadóssal szembeni elszámolási kötelezettségét nem teljesítette, és azt a különbözetet is érvényesíteni kívánja, amit a gépek birtokbavétele, és értékesítése útján a főadóssal szemben nem érvényesíthetett volna. Támadták a perköltség megfizetésére kötelező rendelkezést is, figyelemmel arra, hogy alperesek teljes személyes költségmentességben részesültek.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg a tényállást, az abból levont jogi következtetései alapvetően helytállóan és érdemi döntése megalapozott. A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki:

Az alperesek a Ptk. 272. §, 274. § (2) bekezdése szerinti készfizető kezességet vállaltak a Cs. B. Kft-t a felperes jogelődjével kötött létrejött lízingszerződésekből eredő kötelezettségek teljesítésére.

A Ptk. 273. § (1) bekezdés szerint a kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt; érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben.

Mindebből következően a készfizető kezesség járulékos jellegű személyi biztosíték; a készfizető kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt, azaz a kezesség főkötelezettséget feltételez.

A főkötelezettség a lízingszerződések alapján keletkezett. E szerződéseknek az általános szerződési feltételek is részévé váltak.

A Ptk. 209/A. § (1) bekezdése szerint az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló tisztességtelen kikötést a sérelmet szenvedett fél támadhatja meg. A Ptk. 209/A. § (2) bekezdése a fogyasztói szerződés tisztességtelen kikötése semmisségéről rendelkezik. A Ptk. 209/A. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott két jogkövetkezmény eltérő esetekre vonatkozik. Ennek értelmében a fogyasztói szerződés kikötése lehet relatíve semmis. A **Cs. B. Kft.** nem minősül a Ptk. 685. § d) pontja szerinti fogyasztónak, mert nem a gazdasági vagy szakmai tevékenysége körén kívül eső célból kötött lízingszerződést a felperesi jogelőddel. Ebből következően a lízingszerződések sem minősülnek a Ptk. 685. § e) pontja szerinti fogyasztói szerződésnek. Ezért a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alkalmazása feltételei nem állnak fenn. Az irányadó Ptk. 209/A. § (1) bekezdése és a Ptk. 273. § (1) bekezdése egybevetése alapján az a következtetés vonható le, hogy a lízingszerződésben szerződő félként el nem járt alperesek kifogás útján is csupán annyiban támadhatják meg az általános szerződés feltételeket, és annyiban hivatkozhatnak azok tisztességtelenségére, amennyiben az adott szerződési kikötések érvénytelensége legalább a kereset részbeni elutasítását eredményezik.

A támadott egyes kikötések tekintetében az alábbiakat emeli ki a másodfokú bíróság:

A fizetési értesítő késedelmes megküldésében vagy annak elmulasztásában álló jogosulti késedelem következményeit kizáró ÁSZF 5.4. pont megtámadására az alperesek azért nem voltak jogosultak, mert nem állt rendelkezésre adat, de előadás sem arra, hogy a főkötelezett **Cs. B. Kft.** azért esett késedelembe a fizetési kötelezettségével, mert a fizetési értesítő nem, illetve késedelmesen érkezett meg hozzá. Ezáltal a kikötés érvénytelensége az alperesek helytállási kötelezettségének terjedelmét nem érinti.

A szerződésmódosítás létrejöttétől független szerződés módosítási díj megfizetését előíró ÁSZF. 9.3. pont tekintetében a Ptk. 273. § (1) bekezdésére figyelemmel megilleti az alpereseket a megtámadás joga, mivel e rendelkezés a készfizető kezes kötelezettségére is kihat. A tisztességtelenség, és ebből eredően az érvénytelenség kérdésében azonban az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, osztva az ítéletben kifejtett indokait is.

A lízingszerződésnek a lízingbevevő általi egyoldalú felmondását kizáró ÁSZF.11.1. pont a felperesi jogelőd felmondásának jogszerűségét és ennek alapján a fennálló

tartozás összegét nem érinti, így a kifogás útján történő megtámadásra a fentebb kifejtettek értelmében nincs lehetőség.

A kötbér összegének megállapítására vonatkozó ÁSZF. 13.4. pontj ugyancsak nem volt támadható kifogás útján sem, miután a felperes által érvényesített tartozás kötbér követelést nem tartalmazott, ezáltal az alperesek fizetési kötelezettségét nem érintette.

A kézbesítési vélelmet felállító ÁSZF.16.6. pontnak az alperesek fizetési kötelezettsége szempontjából a felmondás hatályosulása és így a tartozás fennállása tekintetében lehet jelentősége. A felmondás kézbesítése a lízingbe vevő részére megtörtént, azt a lízingbe vevő címén meghatalmazott vette át, akinek a postai meghatalmazása - a munkaviszonya megszűnésétől függetlenül - a rendelkezésre álló adatok alapján nem került visszavonásra. Így a Ptk. 223. § (2) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel a küldemény szabályszerűen kézbesítésre került, azt az arra jogosult személy vette át. A szabályszerű kézbesítés és küldemény bizonyított átvételének tényére figyelemmel az ÁSZF 16.6. pontja alkalmazása ezért nem merül fel, így annak alperesek kötelezettségére nincs kihatása. Ezért nem adott alapot a kikötés kifogás útján történő megtámadásra.

A kötelezett részére kézbesítésre került felmondás az ÁSZF.13.1. pontja alapján azonnal esedékessé vált a lízingbevevő valamennyi fennálló tartozása. Ennek következtében a Ptk. 274. § (2) bekezdés alapján beállt az alperesek mint készfizető kezesek fizetési kötelezettsége is.

Az ÁSZF. 12.1. pontja a lízingszerződés megszűnése esetére a lízingbe vevő részére előírja a lízingtárgy visszaszolgáltatási kötelezettséget, amelynek a **Cs. B. Kft.** bizonyítottan nem tett eleget. A felperest az ÁSZF 12.3. pontja alapján így megillette volna az elszállítás joga, amely azonban csak jogosultsága, de nem kötelezettsége a felperesnek. A szerződési feltételek alapján a felperest nem terhelte a lízingtárgy felkutatásának, továbbá a kiadással kapcsolatos esetleges hatósági eljárások lefolytatásának kötelezettsége sem. A rendelkezésre álló adatok szerint a gépek a lízingbevevő birtokából kikerültek, külföldön lelhetők fel. A kifejtettek értelmében a felperest sem a szerződés, sem az általános együttműködési kötelezettség körében nem terheli olyan kötelezettség, hogy minden körülmények között birtokba vegye a gépeket, majd értékesítse azokat. Mindebből következően az alpereseknek a gépek birtokba vételének elmulasztásán alapuló időelőttiségre és így a per megszüntetésére, továbbá a tárgyalás felfüggesztésére, de ezzel összefüggésben a kereset összegére irányuló fellebbezési támadása sem volt alapos.

A Pp. 84. § (1) és (4) bekezdése alapján a költségmentességben részesített pervesztes fél nem mentesül az ellenérdekű fél oldalán felmerült költségek - lerótt illeték, ügyvédi díj - viselése alól, amelynek megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján köteles. Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről megalapozottan határozott, az azt támadó alperesi fellebbezés nem alapos. Az alperesek a Ptk. 273. § (2) bekezdés alapján sem mentesülhetnek a perköltség alól, ugyanis a felperesi jogelőd a kezesi szerződésben megadott lakcímükre megküldött levélben

felszólította őket a teljesítésre. Ennek kézbesítését az hiúsította meg csupán, hogy a Ptk. 277. § (4) bekezdésében előírt együttműködési kötelezettségüket megszegve, elmulasztották a lakcímváltozásról értesíteni a hitelezőt.

A Fővárosi Ítéltábla a fentiek kiemelésével az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében helybenhagyta.

A fellebbezési eljárási költség viseléséről az eredménytelen fellebbezés folytán a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján határozott, amelyben a felperest képviselő ügyvéd díját számolta el a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2), (5), (6) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés alapján, a fellebbezési pertárgy értéket és a kifejtett ügyvédi tevékenységet egyaránt mérlegelve.

Az alperesek személyes költségmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési illetékről az 1990. évi XCIII. tv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdés, 14. § alapján határozott.

Budapest, 2011. június 2.

. Németh László sk.
a tanács elnöke
. Merőtey Anikó sk.
sk.
előadó bíró

Dr. Bleier Judit

bíró

A kiadmány hitelélül: